

Deltakere:					
Forfall:					
Referent:	Vibeke, Skinstad				
Gjelder:	Referat regionalt planforum 23.4.2020, sak 2 Måsøy kommune planprogram kommuneplanens samfunnsdel				
Møtedato:	23.5.202	Møtetid:	1200-1330	Møtested:	Teams

Vår ref.
20/16263-2

Dato
22.05.2020

Sak 2: Måsøy kommune – Planprogram kommuneplanens samfunnsdel

Velkommen

- Møteleder Anne Øvrejorde Rødven ønsket velkommen
- Presentasjon og opprop av deltakerne

Innledning v/ kommunen

Se kommunens presentasjon

- Kommunen har igangsatt et stort og ambisiøst planarbeid
- Planprogram og kunnskapsgrunnlag sendes på høring
- Kommunen har også igangsatt arbeidet med arealplanen (KPA)
- Kommunal planstrategi er på høring
- Ønsker innspill på rekkefølge for planarbeid
- Tar stilling til sektorvise planer og temaplaner i arbeidet med planstrategi
- KPS skal ikke være en plan for arkivet, må være knyttet opp mot økonomiplan og handlingsdel.
- I forventningsnotat: kommunen ønsker erfaringer fra andre kommuner
- Ny plan fra grunnen av, da samfunnsdel ansett som utdatert
- Legger opp til visjon, hovedmål, satsingsområder og mål
- Tett medvirkning med kommunestyret
- Visjon: Tar vare på folk og fisk
- Felles kunnskapsgrunnlag for planarbeidet
- Strukturert etter FNs bærekraftsmål, statlige og regionale planer/ føringer
- Utfordringsfigur
 - Styrke kommunale tjenester
 - Infrastruktur for framtidens næringsliv
 - Unge måsøyværingers situasjon
 - Boligmarkedet fungerer ikke
- Ønsker å øke kvaliteten på planprogrammet før det sendes på høring, spesielt i forhold til:

Postadresse

E-post
e-post

Besøksadresse

Telefon
Telefon

Org.nr
Orgnr

- Planfaglig innhold
- Medvirkning metoder
- Sammenhengen samfunnsdel og økonomiplan m/ handlingsdel

Innspill fra sektormyndighetene

Fylkesmannen, fylkeskommunen, NVE, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Statens vegvesen, Kartverket, Sametinget og Husbanken kom med innspill i planforumet. Disse er sammenfattet som følger:

- Planprogrammet er et godt utgangspunkt. Det inneholder mange av de viktigste elementene en KPS skal inneholde
- Kommunen berømmes for grundig kunnskapsgrunnlag
- En klar prosess og kobling mot planstrategien som er på høring
- I planstrategien er det ikke tatt stilling til så mange temaplaner, kommunen må se på koblingen underveis i arbeidet med samfunnsdelen
- Samfunnsdelen kan med fordel ivareta flere elementer slik at antall underliggende planer kan begrenses
- Satsningsområder: fint at det pekes ut noen utvalgte områder. Disse kan konkretiseres mer med noen undertemaer, gjøre en vurdering av hva det er viktigst å ha fokus på
- Arealstrategi: viktig at kommunen ikke låser seg fast i det som ligger i arealstrategien pr nå. Må bygge på de reelle behovene kommunen har. Komme tilbake til i neste runde.
- Arealregnskap: viktig at kommunen har dette på plass som grunnlag for arealstrategien.
- Viktig å sikre koblingen KPS, øk.plan og handlingsdel, kan gjøres på ulike måter. Eksempelvis kan øk.plan og handlingsdel utarbeides samlet, noe som anbefales da det kan være effektivt
- Fylkesmannsembetet holder på å utarbeide en veileder for hvordan arbeidet med kobling KPS, øk.plan og handlingsdel kan legges opp. Veilederen vil trolig foreligge over sommeren. Gode eksempler er: Lyngen, Hammerfest, Tana og Kristiansand. FM kan oversende info om disse.
- Folkehelsearbeid
 - Kommunen viser til kommunehelseprofilen utarbeidet av FHI og Ungdata. Kommunen ville tjene på å utarbeide en oversikt over helsetilstanden i befolkningen. Helsedirektoratet har utarbeidet en egen veileder for dette arbeidet. Oversikten skal være utgangspunkt for mål og strategier i samfunnsdelen. Kommunen kan risikere å lage tiltak på et for tynt grunnlag. Hvor står kommunen? Hvor skal kommunen?
- Helse og omsorgstjenester
 - Kartlegging av status.
 - Behov for å starte på bunn for å bygge opp en plan for helse og omsorg.
 - Gjøre et frampek i samfunnsdelen om at det kommer en slik plan.
 - Boligsituasjonen: FM anbefaler at det utarbeides en boligpolitiskplan
 - Den nasjonale satsingen Leve hele livet: hvordan kan kommunen legge til rette for et aldersvennlig samfunn? FM kan bidra med råd- og veiledning
- Positivt at Måsøy kommune deltar på kurs om oversiktsarbeid som fylkeskommunen legger til rette for. Berømmes kommunen for arbeidet som er igangsett.
- Kunnskapsgrunnlaget, kan i større grad se på positive og negative faktorer som spiller inn. Eks
 - Se på demografi. Måsøy har en befolknings sammensetning med en stor andel eldre. Hva med omsorgsbyrde i neste omgang?
 - Se på hvordan statistikken brukes. Befolkningsundersøkelse viser at 41 % fornøyd med idretts- og kulturtilbud. Betyr det at befolkningen er fornøyd med tilbudet sammenlignet med andre kommuner?
- Tema Leve godt - leve lenge er positivt.
- Fordel å begrense temaområder.

- Fylkeskommunen kan tilby prosesshjelp.
- Positivt at det er lokal tilpasning til FNs bærekraftsmål
- Lagt opp til bred medvirkning noe som er positivt.
- Planstrategien skal styre revidering av KPS
- Mange mål og strategier i planprogrammet
- Arealstrategien må ha et fokus, slik at kommunen har et godt utgangspunkt for arbeidet med arealdelen (KPA)
- God forankring til miljø- og klimaspørsmål. Forankres mot planverk.
- Kulturminner som identitetsskapende, fint at kommunen har en ny kulturminneplan.
- Viktig å omhandle overvann i arealplanleggingen for å forebygge skader. Knytte temaet sterkere opp mot der klimatilpasning omhandles.
- NVE bistår gjerne i arbeidet med klimaprofiler
- Ny Hav- og farledslov. Kommunen må tenke på hvordan kommunen vil beskytte fiskerihavner.
- Viktig at KPS har fokus på fiskeri og havbruk. Viktig å få på plass en kystsoneplan, slik at det unngås dispensasjoner.
- Positivt at det skal sies noe om utviklingen av sjømatnæringene. Viktig at sjømatnæringene tas med i prosessen.
- Kunnskapsgrunnlaget: fiskeriene reguleres av sektorlovgivningen, ikke av planen som sådan. Må nyanseres.
- Jobbes med forsvarets skytefelt i sjø. Saken kommer på høring i løpet av høsten. Kan berøre Måsøy kommune.
- Trafikksikkerhet er et overordnet ansvar, men Statens vegvesen anbefaler å fornye og vedta en trafikksikkerhetsplan
- Kommunen anbefales å være bevisst lokalisering av ulike virksomheter for å begrense trafikk.
- Kartverket tilbyr teknisk kontroll av arealplankartet før det skal på høring. Viktig at kommunen benytter temakartgrunnlaget, jf GeoNorge. Tilbyr kommunen bistand. Positivt at Måsøy samarbeider med Alta.
- Sametinget kommer med utfyllende kommentarer når planprogrammet kommer på høring.
- Savner en konkretisering av at det samiske har en stor plass i kommunen, spesielt språk og kulturtilbud, er det spesielle folkehelseutfordringer blant den samiske delen av befolkningen?
- Planstrategien: boligpolitikken må forankres her.
- Har kommunen behov for en egen boligpolitisk plan?
- Kunnskapsgrunnlaget: kommunen gjør en kartlegging av dagens botilbud til vanskeligstilte.
- Bo- og tjenestetilbudet må ses i sammenheng, og viktig at kommunen jobber tverrsektorielt med bo- og tjenestetilbudet.
- Husbanken åpen for å ha egne møter med kommunen

Direktoratet for mineralforvaltning har meldt forfall, men ga følgende skriftlige innspill i forkant av møtet:

I følge Norges Geologiske Undersøkelse og DMF`s kartløsning som bl.a. viser uttak i drift (<https://minit.dirmin.no/kart/#>) har Måsøy kommune en rekke registrerte forekomster av byggeråstoff, to masseuttak i drift og flere registrerte forekomster i malm- industri- og natursteinsdatabasen.

DMF oppfordrer kommunen til å i samfunnsdelen peke på behovet for å lage en oversikt over kommunens mineralressurser og legge handlingsplaner for å imøtekomme dette.

Dette vil bidra til å;

- ivareta kommunens behov for byggeråstoff, og se om tilgangen kan dekkes innen kommunen eller må hentes utenfra
- ivareta mineralressursene i arealplanleggingen
- unngå arealkonflikter på et tidlig tidspunkt
- unngå å bygge ned mineralressurser som kan utnyttes i fremtiden
- legge til rette for mineralnæringen og skape forutsigbarhet denne

Datasekk med forekomstene ([grus og pukk](#) og [mineralressurser](#)) finnes på GeoNorges kartkatalog^[1] og kan lastes ned derfra. Datasettene distribueres også som WMS-tjenester, og kan legges direkte inn i kommunens egen kartløsning.

Husbanken nord, Hammerfest oversendte i etterkant av planforumet følgende skriftlige innspill:

Husbankens oppdrag er å forebygge at folk blir vanskeligstilt på boligmarkedet, og bidra til at vanskeligstilte kan skaffe seg og beholde en egnet bolig. Med dette som utgangspunkt gir vi innspill.

Innspill til arbeidet med planstrategi:

Viktig at bolig- og velferdspolitikken forankres i planstrategien og er del av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. For dersom kommunen på bakgrunn av eget kunnskapsgrunnlag ser behov for å utarbeide en boligplan (delplan eller fag/temaplan) er det viktig med forankring i overordnet plan.

Innspill til planprogram og kunnskapsgrunnlag:

Utkast til planprogram tar for seg viktige områder som demografiske utfordringer, tjenester og boligmarked. Kommunen ønsker at Måsøy skal være et godt sted å bo – for alle, men sier også at den vet for lite om innbyggernes og bedriftenes boligbehov.

Den nasjonale boligsosiale strategien Bolig for velferd peker på sammenhengene mellom bolig og tjenester. For at alle skal kunne bo trygt og godt må kommunen sørge for å ha tilstrekkelig tilbud av varierte boliger, og alle med behov for tjenester må motta den hjelp de trenger for å opprettholde en trygg bosituasjon. Da er det viktig

- å ha oversikt over vanskeligstiltes bosituasjon, og framtidig bo- og tjenestebehov
- å jobbe tverrsektorielt for en god samordning av bo- og tjenestetilbud til vanskeligstilte
- å framskaffe egnede boliger for alle i gode bomiljø

Innspillmøte

I utkast til planprogram sier kommunen at den ønsker å øke kunnskapen om Husbanken og relevante virkemidler. Kommunen har dialog med Husbanken om ulike prosjekter. For at arbeidet skal ses i sammenheng ønsker vi et eget innspillmøte med kommunen. Vi kan blant annet diskutere helhetlig virkemiddelbruk og boligsosiale hensyn i plan.

Troms og Finnmark fylkeskommune – seksjon kulturarv har gitt følgende skriftlige innspill:

Kulturminneplan

Det er veldig positivt at kommunen har fått ferdigstilt egen delplan for kulturminner, og at dette er synliggjort i kunnskapsgrunnlaget til samfunnsplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel vil være en viktig arena for samordning av kommunale del- og temaplaner. All kommunal sektorplanlegging skal være forankret i kommuneplanens samfunnsdel. Det inkluderer hensynet til kulturminner, kulturmiljøer og landskap.

Det er viktig at målene i kulturminneplanen tas med videre i arbeidet med både samfunnsdelen og kommunens arealplan, og at satsninger følges opp i økonomiplan og handlingsplaner.

Nye nasjonale mål for kulturminnepolitikken:

^[1] [GeoNorges kartkatalog](#)

Regjeringen la i april 2020 fram nye nasjonale mål for kulturminnepolitikken (Meld. St. 16 (2019-2020) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20192020/id2697781/>). Samtidig oppheves de eksisterende målene. Kulturminne er i den nye stortingsmeldinga døpt om til kulturmiljø. Målene er som følger:

- Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø
- Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging
- Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Alle disse målene har sin plass i arbeidet med kommunens samfunnsplan.

Forvaltningen av kulturminner er ofte på dagsorden når kommunen utarbeider arealplaner eller i arbeidet med reguleringsplaner, og fylkeskommunens kulturarvteam vil komme med innspill når kommunes arealplan skal til behandling. Kulturminner og kulturarv er også en del samfunnsplanleggingen. Kulturminner/kulturmiljø skaper tilhørighet og identitet i lokalsamfunnet, og kan også knyttes til folkehelse, reiseliv og oppvekst. Måsøy kommune har en svært lang historie med å høste av de marine ressursene, noe de mange kulturminnene knyttet til sel- og hvalfangst vitner om.

Vi ser at kulturminnenes betydning for reiseliv og aktiviteter er tatt med i samfunnsdelen knyttet til FNs bærekraftsmål nr.11. Vi vil også spille inn at bygningsvern og gjenbruk og ny bruk av gamle bygninger også føyer seg inn i klimamålene.

Samfunnssikkerhet og klimatiltak

All planlegging i kommunen, også kommuneplanens samfunnsdel, skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø, viktig infrastruktur og materielle verdier. Det er viktig at også kulturminner er en del av samfunnsdelens behandling av samfunnssikkerhet. Kulturminner er både en del av miljøverdiene og de materielle verdiene i kommunen.

Tap av kulturminner som følge av klimaendringer er særlig aktuelt. Fram mot år 2100 vil klimaet bli varmere, med mer nedbør, kortere snøsesong og stigende havnivå. Et fuktigere og varmere klima vil gi økt fare for råte- og insektskader på verneverdige bygninger. Kystens og fiskeriets kulturminner ligger gjerne utsatt til i strandsonen, hvor økt erosjon kan gjøre skade på kulturminnene.

Museum i samfunnsplanen

Museer er kompetansesentre og er viktige kunnskapsinstitusjoner og møtesteder i sine lokalsamfunn. De er også sentrale i utvikling av opplevelser, reiseliv og stedsutvikling. Ringvirkningene museene gir i lokalsamfunnet de er en del av er betydelige, og favner ulike deler av samfunnslivet. Museer i små lokalsamfunn får ofte en enda viktigere rolle, sammen med kommunen og øvrige kulturinstitusjoner i utvikling av samfunnet de er en del av.

Troms og Finnmark fylkeskommune – samferdselsdivisjonen har gitt følgende skriftlige innspill:

Generelt:

- Planprogrammet imponerer. Kommunen har ei god og bevist tilnærming til sitt utfordringsbilde, og det er mye realisme i presentasjonen av Måsøy kommune. Planprogrammet får frem nyanser som vil være viktige moment til berørte fagetater/myndigheters avveining mot andre interesser. Viktig at planforslaget følger opp de «røde trådene» og alle gode intensjoner i planprogram.
- Kapittel 4.6: Oppfatter kapitlet som et status-kapittel, men det har litt sammenblanding og kan noen steder være vanskelig å forstå meningsinnholdet i formuleringene. Vanskelig å følge tråder; hva er status, hva er mål, hva er strategier? Se for eksempel: «*Kommunen gjenopptar arbeidet med en frivillighets-sentral eller tilsvarende konsept som kan aktivisere og sosialisere folk, sørge for gjenbruk, utlån av utstyr mm.*» Planprogram skal redegjøre for alternativer som blir vurdert og behovet for utredninger. Mål og strategier hører mer hjemme i samfunnsplanen.

Forholdet til planstrategi:

Se utkast på kommunens nettsider, ref. sammendrag: «Planstrategien legger opp til en full revisjon av hele kommuneplanen, samfunnsdel og arealdel samt kommunedelplan for Havøysund sentrum i løpet av kommunestyreperioden 2019 2023. Oppstart av de ulike planoppgavene vil varsles og behandles i egen sak. I arbeidet med samfunnsdelen vil behov for ytterligere planer avdekkes. Revisjon av planstrategien gjennomføres når ny samfunns del er vedtatt.» Det er jo planstrategien som skal avgjøre om kommuneplaner skal revideres. Er man sikker på at man klarer å overholde fristen på ett år etter konstituert kommunestyret dersom man skal avvente til ny KPS er vedtatt?

Klima og miljø

Til kapittel 4.6 bærekraftsvurdering:

- Kommunen viser at de har et lokalt og bevisst forhold til å utnytte alternative energikilder, ref. «Storskala solenergi» osv. Det vektlegges videre at kommunen gjerne tar rollen som testarena for storskala energilagring. Dette er positivt og innovativt.
- Ref. 80% klimagassutslipp fra maritim/marin sektor: Kommunen påpeker at de forbereder havna for «økende etterspørsel etter landstrøm og lading av hybridfartøy, helelektriske og hydrogendrevne fartøy». De viser til fornybar energi og sammenhengen til utbygging i Hallvika og Gurholla og ser potensiale. Dette er veldig bra.
- Havøysund er et kompakt sentrum med kort avstand mellom boliger, arbeidsplasser, handel, kultur og offentlige kontorer. Kommunen tilbyr sentrumsnære boligtomter. I Havøysund skal det tilrettelegges for gange, spark, ski og sykling som hverdagstransport. Fylkeskommunen ser det som positivt at man ser på tilrettelegging også for alternative miljøvennlige transportformer som ski og spark. Dette er utradisjonelt, men like fullt et godt poeng.
- Kommunen vurderer elektriske kjøretøyer/maskiner for kommunal drift og klimavennlige transportløsninger for hele samfunnet, inkludert reiselivet. Dette er konkrete viktige tiltak som må følges opp i handlingsplaner.
- Måsøy har også framhevet samarbeid generelt (myndigheter, næringsliv, frivilligheten), og spesielt mellom kommunen, Finnmark Kraft, marine/maritime næringer om produksjon, lagring og distribusjon av fornybar energi. Fylkeskommunen ser samarbeid mellom kommuner, næringer og energileverandører som et viktig og riktig grep.

SWOT-analysen

Gjennomførte SWOT analyse er god, og gir kommunen et godt utgangspunkt for arealstrategi og videre plangrep når arealdel skal rulleres.

Arealstrategi

Samfunnsdelens areal-relevans er viktig. Arealstrategien skal vise sammenhengen mellom den langsiktig samfunnsutvikling og arealbruk. Det er viktig at kommunen har fokus på at arealstrategien har lokal tilpasning til situasjonen i Måsøy kommune, og at den gir en god beskrivelse av behov og gir føringer for arealbruk. Det kan også sies noe om målkonflikter. Ei kart-fremstilling vil avdekke og illustrere målkonflikter, og kartet vil gjøre det enklere for politikere å prioritere ut i fra et helhetsbilde.

Medvirkning

- Positivt at forslag til planprogram bygger på innspill fra politisk verksted. At kommuneplaner harmonerer med kommunens politikk er et viktig utgangspunkt, se også Regjeringens veileder for planstrategier punkt 3 (innledning), 3.2, 5.1 og 5.7.2. (Merk også tidligere kommentar om planstrategiens forhold til kommuneplan).
- Bra at medvirkning sikres fra kommunens innbyggere og særskilte grupper (for eksempel eldre, barn og unge).
- Kommunen kan vurdere om planutkast - før planforslag legges ut til offentlig ettersyn - skal presenteres og drøftes med berørte organer, særlig hvis deres saksfelt /interesser

fremheves/skal fremheves. Fylkeskommunen imøteser invitasjon til forannevnte, og gjerne fortløpende dialog i planprosessen om utvalgte interesser/ fagområder vi skal følge opp. Vi har også en veilederrolle dersom kommunen har generelle spørsmål.

Kommentarer fra kommunen

Kommentarene fra kommunen underveis og avslutningsvis kan sammenfattes som følger:

- Takker så mye for alle innspill. Nyttig å ta med videre.
- Lyttet med interesse til tilbakemeldingene, gode og konkrete eksempler,
- Påpekes at arealstrategi ikke ferdig
- Takkes for innspillene, har forsøkt å synliggjøre noen av momentene i planprogrammet, må tas tak i. Måsøy har sin egen versjon av Leve hele livet.
- Store planmangler i kommunen, stort etterslep. Utarbeides en egen internkontroll parallelt med planarbeidet.
- Ønsker en videre dialog med fylkesmannen.
- Kommunen må absolutt hensynta trafiksikkerhet i planleggingen
- Fiskerihavner er ute av NTP. Ansvar er overført fylkeskommunene. Avtalen foreløpig ikke signert av Troms og Finnmark.
- Kommunen kan ikke regulere fiskeriene i kommuneplanen
- Kommunene tar imot tilbudet om eget innspillsmøte med Husbanken
- Kommunen stilte følgende spørsmål: Er kommunen for nært i tid med arealplanleggingen, ca 3-4 måneder etter prosessen med KPS?
FM svarte: kan være en samlet styrke at det er nærhet mellom planen.
- Kommunen ønsker en tilsvarende runde i planforumet for arealplanen.
- Planstrategien vedtas innen 10.oktober slik at den vedtas før KPS